

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05 cèn. pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65 »
Un any.....	2'60 »
Per dotzenes.....	0'45 »
Núm. a atrassats des 2.ª tom.....	0'06 »
Id. id. des 1.ª tom.....	0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI T'É VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fòra Palma. Dins Mallorca.....	3 mesos..... 0'85
1 any.....	3'25
Dins Espanya.....	3 mesos..... 1'00
1 any.....	3'50
A Ultramar y s' Estrangè.....	3 mesos..... 1'50
1 any.....	5'00

ARQUITECTURA CLASSICA.

(DISCURS PRONUNCIAT Á S'ACADEMIA D'ES XOQUINET.)

SEÑORES Y SEÑORS:

Ignorant d'una sola que som, y gracies qu'heu coneix, confihi complaure els desitjos de tant distingit auditori, dissertant ó explicant sobre ses obres mestres qu'adornan sa nostra hermosa y bellíssima Ciutat de Palma.

He recorregut ses principals poblacions d'Euròpa; (somiant) he visitat l'Egipte, tota la Grècia, he arribat fins prop de la Xina y derrerament he vist plè d'admiració es magnífich país d'es biduhins. Amich coral de ses belleses arquitectòniques y analisadò d'els monuments més antichs, junt amb sa méua bona voluntat y es méu talent puch dí amb alta veu que som un crítich tan imparcial com inteligent amb so tecnicisme, amb sos estils y s'ornamentació de totes ses belles arts; principalment amb s'arquitectura; (aplausos y mansbelletes.)

No sé qui ha dit que Palma no té monuments de gran valor artístich; axò es una mala espècie tan poch patriòtica com digne de censura d'es hòns ciutadans. Rès mes fals, ni mes inexacte. La Seu, Sa Llonja, Sant Francesch; axò son monuments, si voleu, acceptables, però que no signifiquen rès en comparació d'altres monuments que tenim y que no los donám cap mica d'importancia encara que sían jòyes inapreciables de bon gust y originalitat. Y no los donám cap mèrit precisament perque sempre los tenim à la vista, perque los mirám com à trastos de casa, com à ximpls objectes de necessitat, antes qu'òbres de *luxe*, de gust bellíssim y de suntuosa estructura. (Un cobrador de contribucions demana sa paraula.)

Jò qu'he vist ses ruïnes del Partheon d'Atenas, jò qu'he admirat sa cúpula de Santa Sofia de Constantinopla, jò qu'he estudiat es gust gòtich en to-

tes ses séues varietats, recorreguent per espay de vint anys l'Alemania, arribant à Moscou, pòble que sembla, per sa multitud de guyes moscovites que pujen part demunt de ses teulades, igual que un camp sembrat de raves amb sa còua enterrada, y sa punta cap amunt; jò qu'à Londres, à París, à Roma, à Bruselas, he tengut temps per estudià tot allò qu'à s'arquitectura se refereix, crit ara amb veu ben forta y plèna de convenciment: ¡Benehida sia Mallorca; tèrra clàssica d'es bon gust y de sa galana arquitectura! (Assentiment general, murmulis d'aprovació.)

Per desgracia, s'incuria d'es temps y es poch patriotisme d'ets homes, han destrossat ses millors joyes monumentals de Palma. Casi no queda rès d'aquelles obres que signifiquen sa nostra passada glòria y es nostre amor à tot lo bell y à tot lo poètic. Es Banck de s'òli, sa Cortera, es Pès de sa Paya, es Porrò de Plassa, sa Carniceria; tot ha fet uy baix d'es bech de grua, cent vòltes més inhumà qu'es ter emòs y ses tempestats. Aquests edificis eran, no heu dupteu, lo millor qu'he vist jamay, perque, además de sa séua original y xalesta ornamentació, prestavan un servey que la pàtria paga d'una manera ben infèua. Pus may més tornarem veure aquells reconets hòms, aquells cortinatjes naturals, aquells jardins *aèreos* y, sobre tot, aquells trispòls qu'es mosaichs més célebres los podrian teni envèja. Eran d'un estil essencialment mallorquí, clàssich pur, sense mescles, sense un sol detall que no fós apropiat y digne. Plorèm sobre ses ruïnes d'aquests monuments, pus may los tornarem veure fent gala de ses séues garboses columnes, ni de ses séues delicadíssimes filigranes. Plorèm sobre ruïnes de l'art y..... (es plòrs de s'auditori no me deixan acabà sa paraula.)

Però ¿fins quant? ¿fins quant? (sensació general, murmulis y protestes desde ses tribunes.)

¡Oh! encara mos queda un conhòrt, tenim es carré d'ets Hostals, tenim es trispòl de sa plassa de Cort, tenim ses Enramades y sobre tot y à demunt tot,

es pixadó d'es Mercat. (Vives aclamacions d'entusiasme.)

Rès tan original com es carré d'ets Hostals, es un mostruari viu y palpitant de s'enginy d'es nostros antepassats, es una pròva de qu'encara hey ha una mica d'amor à ses belleses antigues, conservant aquest preciós carré com à memòria d'es bon sentit que distingeix à sa culta y civilizada Palma de Mallorca.

Y ¿que'n dirèm d'es trispòl de sa plassa de Cort? ¡Benhaja son autor! perqu'es impossible inventà aquell deliciós mosaich en no essè un gènit immortal. Bé fan els Ajuntaments procurant sa séua conservació, que segueiscan axí y mereixerán de la pàtria honra y glòria. (Un sabatè y un callista aplaudeixen com à lòcos.)

Ses Enramades, val' aquí sa jòya més preciada y sa més rica d'entre ses jòyes monumentals qu'adornan sa nostra ciutat. Son autor es digne de que li axequin un monument semblant costat per costat de tant maravellosa obra. Es un trabay acabadíssim en proporcions y en galanura. Es un magatzem de belleses sens fi, obra digna d'essè estudiada baix de tot concèpte, com à mòdelo d'ornamentació, com idealisme en el art, y també en quant à sa séua brillant història. Perdonau una petita digressió, puis tractants de tant magestuós edifici sent orgull quant veitx qu'ets estrangers el preuen per mòdelo per enriqueix poblacions com Londres. Me trobava à n'aqueixa ciutat passeljantme per devora es palacio de Cristal, quant vaitx notá, amb molta sorpresa, que just en mitx d'una plassa d'aquells contorns axecavan un monument igual à ses nostres precioses Enramades; me vaitx sentí orgullós, me vaitx acostá à s'arquitecto perque me mostrás sa còpia original y amb bones paraules li vaitx preguntá si havia estat à Mallorca. Però s'inglès apar que no me compregués perque me va respondre:

—*I thank you; I don't smoke.*

Que vòl dí: *Gracies; jò no fum.*

Aquest aprèci que feyan ets inglesos de ses nostres obres me fé pensá mil

vegades amb sa fredó y amb s'incuria ab que mirám lo qu'es nòstro, lo que ver-taderament té mèrit y lo qu'es precis conservá còsti lo que còsti y pési à qui pési. (Un pesadó de pòrchs demana sa paraula per una alusió personal.)

Apropòsit he deixat es més notable monument de Palma per acabá aquest méu discurs; parl d'es pixadó d'es Mercat. De figura elegantíssima, tota plena de pintures, jamay còm se déu alabadas; de guarniments naturals, però aromátichs, sense fé gala de detalls impròpis y si sòls aquells que reclaman sa moralitat y es bòn gust; es y significa es nòstro monument un modèlo d'una arquitectura refinadíssima y ben entesa. Es séu estil es pur mallorquí, sense cap casta de mescles impures ni estraforaries, ses proporcions que guarda son estrictament artístiques, es modest en detalls de filigrana y en baxos relleus però en camvi es riquíssim amb altres detalls sinó tan capritxosos al menos més expressius y més aromátichs. Es llòch que ocupa es més apropòsit de Palma per poderlo admirá y estudiá. ¡Benehit sia son autor puis, tal vegada sense voïè, vá dotá à Palma d'una joia qu'es vey-nats d'es Mercat veneran y estiman còm si fós una relliquia ó un tresor de belle-sa! Llástima qu'ets atlòts hey dibuxin per demunt sas artístiques parets unee cosòtes que fan mal à la vista y qua llevan molt de mèrit à tant magnífics òbra. (Un municipal protesta; per ses tribunes cridan: ¡Qu'el s'en dugan.)

¡Oh! si à cada plassa de Palma si axecás un túmulo semblant; amb sa mateixa capelleta, amb so mateix aroma, amb iguals dibuxos y de mèrit idèntich; ¡oh! y que més hermosa seria sa nòstra ciutat! Y qu'à cada capelleta assegut à dedins còm un Sant Cristòfol, hey posassen un'estátua amb una fàxa verde y un picaròl penjat. ¡Quina varietat no oferiria Palma amb tants de monuments, amb tants d'aromes y amb tantes estatues totes mudades y totes sábies! (Aplausos y bojiòt. De ses tribunes me tiran una pastanaga qu'hem fer un uy.)

Conservèm es nòstros monuments, axí còm conservam es nòstro tòix; estimemlòs puis ells y sòls ells representan sa nòstra cultura y es nòstro amor à ses glòrias mallorquines; y si qualche día arribau à essè retjidós... (un alcalde de barrio dona un viva) posau esment à lo derré que mos resta, axecau sa vòstra vèu en defensa de ses nòstres joyes honra y glòria de Palma, procurant fé axecá en mitx de sa plassa de Cort una piràmide sense punta còm un'altra que n'hi há à n'es Mercat y à demunt ella amb nòble y artístich ademan, una matrona mallorquina que begui café y que s'amoch amb sa mànega.

¡Viva Mallorca! ¡viva ses Enramades! ¡viva allò d'es Mercat!

Un altre dia parlarém de ses fonts de Sant Antoni y Santa Eulali, de sa plassa

de sa Dressana, de sa troneta de sa má d'es Mòro, des *parterre* d'es carré de Odon-Colom y d'altres monuments notables baix de cent conceptes.

(Aplausos y mausbelletes; multitud de persones saludan y felicitan à s'oradò, entussiasme indescriptible, aygordent y dolcetes y raves frits.)

F. G.

DECIMAS DESBARATADES.

I.

En el principi del mon
Quant en Cain estudiava
Pitágoras explicava
S' Art del Beato Ramon.
Passetjant p' el mitx del Born
Amb ses séues tehories
El profeta Jeremíes,
Qu'aprenia d'afeytà,
Va demaná per casá
Sa fya d'es missè Trias.

II.

Es majordòm de n' Abraham
Y es'custos de Sant Geròni
Tractaren es matrimoni
De sa burra de Balaam.
Quant heu sabé el gran Sultan
Correns sens'aturarsè
S' en entrá dins la Mercè
Y trobá el Pare Bausá
Qu'explicava amb s'alcorá
Els articles de la fè.

III.

Quant David va prendre es grau
De medicina legal
Elegiren cardenal
Al rebosté del Palau.
Just devant Sant Nicolau
El señó Pau de Moscarí,
Fent còm sòl d'estràfolari,
Defensas amb gran rahó
Qu'es temple de Salomó
L'havian fet à Caymari.

IV.

Pròp d'es pont de Sant Miquèl
Nostro'n pare Barceló
Trobá à Sant Hilarió
Qu'acompañava à Raquèl.
Alsant els uys en el Cèl
Va doná gracies à Deu
Perque à s'onclo de n' Andreu
Passant per dins Lluumajó
L'havian fet confessó
De ses mònjes de Sineu.

V.

Volent Noè plantar vifia
Comprá els seps dins Calviá
Y los dugueren per má
Fins devora son Rapiña.
Allá se mogué gran riña
Entre un grapat de fadrins
Que contavan els bossins
Que Constantino menjava
Mentres Pilat confessava
Fa Pere d'els Caputxins.

VI.

En Ródenes y En Risson
Y Don Josèp Mirabò
Jugavan à *truch y flò*
A n'els padrissos d'es Born.
Arriba es germá Ramon
Que menava pe sa ma
Ses mònjes del Olivá
Que fent un gròs sacrifici
Arrendavan sa primici
A n'es Perpètuu d'Artá.

VII.

Repicá tota Ciutat
Quant se vá corre es rumó
D'havè nombrat en Carrió
Rectó de La Soledat.
Es prió de San Bernat
Quant heu va sèbre s'estiu
Se va menjá amb En Feliu
Que tornava de Buñola
Quatre lliures de mussòla
Fetes per verb defectiu.

VIII.

Es dia qu'es va formá
Sa junta de ses illetes
En Martí de ses Mongetes
Sa perruca es vá empolvá.
Anantsèn à passetjá
Per baix d'es puitx de Sant Pere.
Afiná demunt Cabrera
Els magos de Faraó
Repicant un guitarró
Fet de pasta de figura.

IX.

Sa madrastra d'Absalon
Y el Pare Antoni Massòt
Al mitx d'un gran bassiòt
Ballavan un *rigodon*.
A brasset amb un mosson
Sa cosina de Caifás
Venta de senti es fas
De ses mònges capotxines,
Quant encalsava ses nines
P'es carré sa mèstre Mas.

X.

Amb un ofici secret
Rebé noticia sa Llònja
De qu'havian fet canonge
S'escolá de Caoipañet.
El señó Toni Mulet
Heu prengué tan á repel
Que dins s'hostal de s'Estel
Pren un còvo de cireres
Y sense tocá voreres
A totes los doná vél.

XI.

S'escrivá de sa Vileta
Y es cabildo de Consey
Al portal de Can Remey
Tenían junta secreta.
Heu saberen à Lloseta
Y per issá de majó
Enviaren comissió
Al Rectó de Santa Creu
Que treya la veracreu
Per conjurá aquell fibló.

XII.

Es Batlo de Ses Salines
Amb un tò molt magistral

Enseñava de moral
A n' es capellà Barrines.
Mentres tant quatre fadrines
Sense cap ni centenè,
Esporgavan un batzé
Y feyan tròns amb ses dents
per llevá es mals pensaments
A s' ase de Son Boté.

XIII.

Quant anava á fé es Solpás
El gran Sacerdot Heli
S'entretenia en lletgi
Ses ventures d' En Gil Blas
Li succehí gròs fracás
Que casi es guida morí
Quant de lluny va descubrí
En Biel de Sant Eulari
Que mostrava à n' es Vicari
De dí sa Passió en llatí.

D' UN MANUSCRIT VEY.

UNA ROMÀNTICA.

Per uua finestra de delicada gelosia hey guayta una figura sa més ideal per sa séua bellesa y candor. Es cabeys rosos, ets uys negres y mòrts, primeta, vestida tota blanca: sembla un àngel del cel mateix. ¿Qu' na nòm? té un nòm fresch y perfumat, ell' ha nòm Toninayna.

Es molt sensible, sa séua ànima mòr d' amor, somia amb sa tranquil·litat d' es camps, amb sa galanura de ses flòrs, amb sos mistèris de sa nit; y lletgeix solament aquelles preciosíssimes novèlles totes plenes de descripcions ses més poètiques y encativadores.

¿Qui espera? espera son amat; y l'espera amb ànsia, febrós, puis ja voldria tenirlo à devant séu per contarli ses séues pènes, sa séua tristó, son desconsolament. ¡Pòbre Toninayna!

Ja vé en Lluisset, joh, ditxa! y vé tot content, tot mudat, amb una florela à n' es trau, amb ses botes que li fan jich, jich; y s'atura à baix de sa finestra, y dos còrs botan d'alegría, y se miran y suspiran y..... ¡ay!

Escoltèm, escoltèm:

—¡Ah! y que t'añorava Lluisset! y ¿d'ahont vens? contembó tot, heu vuy sèbre tot. ¡Jesús y que t'estim!

—Ah, Toninayna d' es méu còr, ¡ah estrella de sa méua vida! ¿d'ahont vench me demanes?

—Sí.

—Vench.....

—Mira, ¡no me sías traydó!

—Ydò, vench de comprá un quissonet.

—¿Un quissonet? y ¿per qui?...

—¡Per tú, prenda adorada, sòl méu.

—¿Per mi? y qu' es polít?

—¡Sí heu es? Ja l' veurás; tot blanch, petitó, mono que no n' has vist cap may.

—Y ¿quant el me durás? ¡Ja l' voldria tení!

—Ja s'.....

En Lluisset tirá un bolich per sa finestra, na Toninayna quedá espantada, li agafá un atach de nirvis, y després d' haverli passat es primé esglay, desfá aquell bolich y joh, sorpresa! se tròba amb un canet d' el Ram; li fa fé gigo gigo, li doná una besada, li passá ses séues fines mans per demunt s' esquena y esclama:

—¡Ah, Lluisset des méu cò! y jó que creya que me tiraves un d' aquells quissonets tan innocents.....

—¿Encara el volías més innocent?

—¡No dich axò! d' aquells que respiran, d' aquells qu' encalenteixen, d' aquells que saben besá amb tanta gracia, ¿sabs?...

—Bé, es lo mateix; prenló còm si fós d' aquells que dius, y prenló amb sa mateixa voluntat, amb sa mateixa.....

—Oh, sí, sí, gracies Lluisset, gracies.

—Però vuy que me donis un recòrt.

—Parla, parla.

—Un risset des téus preciosos cabeys.

—¡¡Oh!! sa mamay no heu vol.

—Jò t' ho deman.

—¿Heu dirás à ningú?

—A ningú.

Na Toninayna s' en entrá y poch després surt amb un paperet que fa olor d' aumesch y sense sèbre lo que li passa el tira per sa finestra. Més joh, desengany! En Lluisset ha fuyt, es papé queda en terra sense qu' un ànima compassiva el cuygue; sense que ningú respóngu à n' es llaments y à n' es plòrs de na Toninayna.

Na Toninayna veu qu' es estada víctima d' una infamia sa més gran, veu qu' En Lluisset l' ha engañada y pensa un d' aquells còps d' efecte que tant al viu pintan ses novèlles qu' ha lletgides. Passa p' es séu cap una idèa terrible: es suicidi per mèdi d' una capseta de mistos; després li vé una idèa menos funesta: es deixarsé morí de fam; després fersé monja, després beata, y després escriure una carta à n' En Lluisset demostrantli ràbia y desprey. Y agafa sa ploma y veu que no hey ha tinta à n' es tinté, y una gran idèa li acudeix à n' es séu cap, empleá ví en lloch de tinta; y, entre sospirs que surten de son còr y entre llàgrimes que botan des séus uys; escriu aquesta carta mòdel de literatura y de sentiment:

LUISITO:

«Eres un mal hombre y me as hecho muy mal á mi corason. Yo sabia que todos heraís muy malos pero no tanto, no tanto Luisito. Te despresio con todo mi corason; no me queda otro consuelo que despresiar te y abominarte. Todas mis esperansas han huidas de mi; no me queda otro remedio mas que llorar y sufrir la iel del desengañio. Mas vendrá otro hombre que me ame con mas hafan que no tú, te daré envidia y moriras de rason al verme triunfante y gloriosa en medio de la felisidad. Ya no te amo, te despresio con toda la fuersa de mis entrañas

A Dios para siempre

ANTONIA-ANA.

†

Y na Toninayna aplegá sa carteta, la perfumá axí mateix, y l' endemà á sa primera hòra l' envia á n' En Lluisset.

Però quina nit més terrible qu' ha passada, aquell séu pensament no para; aquell séu còr tech à tech apar que no éabi à dins ella, y lo mateix que tendre palometa ferida p' es falcó, tremola y suspira; desiera, y desiera somia amb mons ideals de patiment y desconsolament. ¡Pòbre Toninayna! Añora sa soledat des bòschs, es murmul de ses fontanelles, es cantar des rossinòls; y à dins sa séua delirant imaginació forja una per una mil concepcions plenes de poesia y tristesa. Fersé pastoreta, lluir un capell tot graciós, ajaurersé à sa sombra d' un ciprés y refilá sovint amb un flaviollet amorosos y suavíssimes nòtes. Y es vespre, quant sa lluna derrám torrents de mística llum, fé una volteta p' es camps, improvisá cançons melancòliques en alabansa de s'astre de sa nit, y després adormirsé à dins pòbre cabana tota tranquila, sense sossobres, sense penes. Y es dematí, quant es sòl dona el bòn dia à n' aquest mon, despertarsé amb sos aucells dirigí una pregaria à l' Altísim y torná altre vòlta à menarsén es anellets tots tendres, tots blanchis, tots innocents..... ¡Ay!

En Lluisset rebé sa carta de na Toninayna, l' obrí amorosament y va esclafi amb una riaya qu' es veynats la sentiran. Posá má à sa ploma y respóngué à na Toninayna d' aquesta manera:

«Antonia-Ana de mi vida y de mi corazon: con el mas profundo dolor he recibido tu preciosa cartita en la que me dices muy malas cosas pero que basta que sean escritas por tu divina mano para perdonartelas, y recibirlas con indulgencia y no con desacato.

—Fué por un trabajo necesario y que no podía encargar á otro la causa porque hube de marchar precipitadamente de bajo tu ventanita. Perdona pues la desatencion que tuve contigo pues todo es perdonable cuando se trata de la higiene corporal.

Esta noche nos veremos y te explicaré con todos sus detalles el incidente ocurrido ayer noche en mi flaca complexion.

Tuyo hasta el juicio final

LUISITO.

†

Na Toninayna rebé aquesta carta amb un entusiasme y frenesí indescribibles; la besá, la se posá à demunt es cò, suspirá d'alegría, y còm que no havia dormit en tot es vespre passat s' entregá en brassos de Morfeo tota xalesta y gojosa. Y fins hòra baixa. Y esperá En Lluisset amb un afany y amb un corcor may sentit; y passá una hòra y un altre y un altre, fins qu' à devés les deu sentí su baix de sa finestra còm una introducció de xaranga antes d' aná à tocá. Cregué qu' En Lluisset l' obsequiava amb una música, obrí ses pòrtes de pit en ampla y ¡bòna la vá fé! es renou de deu ó dotze latas de petròleo la saludaren

amb tonada estrident y escandalosa. Sor-tiren es veynats, comparegueren sere-nos, tothom se creya, si hey havia hagut lladres; *xep-à-xep* se digueren un en s'altre per qui anava sa música, hey hagué mansbelletes y crits y bojiòt. Na Toninayna caygué en mal de cò; sa mare, una senhora molt grassa y molt sensible, l'axecá d'en terra, insultá sa patulea de defòra, los digné estrafolaris y noninguus y sa festa va acabá entre sospirs de na Toninayna que, desfeta de còs, plorant, febrós, ets uys girats en blanch, esclamava una y altre vegada: —Ingrat, pervers, *infame*, dolent, traydó.

Y va resòldre no torná sortí de ca-séua pus may mes ó fogí a sa soledat d'es bòsch y viure entre sas poètiques fontanelles y a dins cabaneta de pastors. Y va suspirá y se condormí tota delirant y trista. Y es séu sómit va essé un d'aquells sòmits romàntichs:ombres y més ombres, cipresos per una part, tombes y sepulcres per s'altre, sa lluna que dona claror morada, ets aucells que cantan tots melancòlichs y tristesa y dól y quietut per tot arreu. ¡Ay, pòbre Toninayna!

F. G.

XEREMIADES.

Don Eduardo Fontseré y Mèstre, di-vèndres dia 16 tengué la amable atenció de enviarmós els Índices del projecte que per la Societat titulada *La Gimne-siana* ha format sobre aygues per dú a Ciutat en canalisació formal. Acompa-ñava aquest atent obsèqui amb una carta molt fina y ben escrita convidantmós perquè'l diumenge dia 18 a les 4 des decapvespre anàssem a veure els plans y Memòries de dit projecte. Nòltros des-istjosos de correspondre a tan distingida invitació, fèiam resòlt s'anarhi per fé presents tots els reparos que trobám sobre aquest particulá, amb sa mateixa bona fè, confiança y familiaritat, amb que dit señor mos franquetjava s'escá-men d'els séus trabays, que no dúptám que son un verdaté modeló; però a últi-ma hòra una visita de compliment d'a-quells que no se pòden enjegá ni escusá mos privá d'aquest gust honró per nòltros. Sabém qu'els qu'hey anaren ne quedaren molt satisfets còm no podí essé de ménos, y que dit señó los va mostrá y fé tastá qualque còsa que no era aygo tota sola.

Per de prònta li donám un milló de gracies y encare que no bajam tengut sa ditxa de veure y admirá trabays tan ben pensats y acabats podém axí mateix consigná, després d'etsaminat s'índice des projecte y es cròquis aprocsimat des terreno que l'acompañá, qu'aquest pe-tit cuadèrn basta y sobra per formá con-

cepte de lo molt que val y que sab teòrica y prácticament el señor Fontseré en matèria de aygues y de sa séua canali-sació: més axò no fa que cèrtes dificul-tats que s'han de presentá després que-din del tot resòltes. Mos ne tornarem ocupá amb detenció, y còm som parti-daris acèrrims y entussiasstes des progrés y millores de sa nòstra pátria desitjariám ben de còr que tot quant diu aquest dis-tingit engiñè hidràulich, fós una veritat que no tengués rès de utòpica. Els séus esforços científichs mereixen un ètsit completíssim, però nòltros no hey tením tanta fè còm éll amb aquest ètsit.

**

DOS BONS MALLORQUÍNS.

A sa platja de Son San-Martí (Muro), naufraga dies enrera una barca austriaca havent mòrt tres tripulants des tretze que duya a bordo.

Tenim noticia que ses autoritats se portaren molt bé amb sos pòbres nau-frechs. Axò indica que no s'es perduda del tot aquella nòble idèa de prestá so-cors a n'els estrangers més qu'a ningú.

Amb so naufragi hey ha un detall in-teressantíssim y que mos umpl d'orgull y satisfacció. Es trist y gloriós tot d'una vegada.

Dos braus marinés d'aquesta tèrra, varen essé víctimes de sa séua abnega-ció per salvá es tripulants de sa barca *Memi*. ¡Encara hey ha bons mallorquins!

L'IGNORANCIA saluda amb entussiasme aquests dos héroes y prega a Deu per son descans a la glòria. Fets d'aquesta na-turalesa honran sa patria y sa familia. ¡Deu honrará també aquests nòbles et-semples de caritat sublim!

A Mallorca tòca ampará y protegí ses families d'aquests dos pòbres homos; y aquí que se concedeixen pensions per aprendre ses belles arts a ciutats estran-geres, aquí també s'han de concedí prè-mis per aquelles accions meritòries molt més hermoses que sa música y que sa pintura y que sa filología plegades.

Cridám s'atenció pública sobre aquest fèt honrosíssim per Mallorca, confiant que qui pòt remourá totes aquelles in-fluències perquè sa desgracia sia ampa-rada ja qu' es impossible premiá amb honors y decoracions es dos bons ma-lloquins que moriren heròicament per salvá sa vida de malanats estrangers.

Axí heu esperám y axí será.

F. G.

**

Petaca monstreu: Heu es sa qu'els hereus de Don Gabriel Rotger, Cadena de Cort n.º 11, ténen dins es mostradó per cridá s'atenció demunt es surtit de petagues qu'han rebut. Si hey há cap homó que sia capás de buydarlè amb una setmana, digau qu'es tan fumadó que fora capás de fumá ses claus de Sant Pere.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS A LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Dins una caseta que té ouyt fl-*

neatres y un portal hey ecuen bé.

SEMBLANSES.—1. *En que passa depressa.*

2. *En qu' es desitjada.*

3. *En que té lliures.*

4. *En qu' es recobsta.*

TRIANGUL....—*Campanet—Campanet—Campan-*

XARADA.....—*So-fa.*

CAVILACIÓ.....—*Mercadal.*

FUGA.....—*Té ventura qui la procura.*

ENDEVINAYA.—*Una porta.*

GEROGLIFICH.

00'3 y 00'7 | 2 | N | 1'00

SEMBLANSES.

1. *En que s'assembla s'Institut a un cabo?*

2. *Y s'Institut a n'es Corté de Cavallería?*

3. *Y un General a s'aygordent?*

4. *Y es mèstres d'escòla a ses mònges?*

UTAM Y CABALLERO ANDANTE.

XARADA

Ma prima es bò de menjá
Y n'hi ha de moltes castes;
Segona pòt sè que fasses
Si has après de cantá.
Es méu tot si l' vòls trobá
L'has de cercá dins sa cuyna:
Y un hòmo tant bé me cuyda,
Que dins fòch me sòl tira.

TINET.

CAVILACIÓ.

CAN RAMPE

Compòndre amb aquestes lletres un linatge.
EN PEPET.

FUGA DE CONSONANTS.

G.. a.. o e.. e.o..a.. e.. e.u..
ECSEMÉ.

ENDEVINAYA.

Jò som el qui vé derrera
Totduna d'es primé Par,
Y represent la Santíssima
Y divina Trinitat.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Mestre Esperansa: Lo des número passat va podé passá després de haverli posat mitjes sóles; però lo rebut ara no hey pòt aná, perquè no té compostura. Tornauhó fé milló y vos podrem complaure.

24 NOVEMBRE DE 1883

Estampa d' En Pere J. Gelabert.